

Sygn. akt III A Ua 334/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.)
Sędziowie:	SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o wypłatę wstrzymanej emerytury

na skutek apelacji T. P.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 28 grudnia 2011 r. sygn. akt VIII U 2378/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 września 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. zawiesił wypłatę emerytury T. P. od dnia 1 października 2011 r. w związku z kontynuacją zatrudnienia.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z 28 grudnia 2011 r. oddalił odwołanie wnioskodawczynie.

Rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy powziął po ustaleniu następującego stanu faktycznego:

T. P., ur. (...), decyzją ZUS-u z 30 października 2006 r. nabyła prawo do świadczenia emerytalnego od 1 maja 2006 r. Wypłata emerytury była zawieszona z uwagi na kontynuację zatrudnienia, następnie decyzją z 22 czerwca 2010 r. ZUS wznowił wypłatę emerytury. Świadczenie było kilkakrotnie przeliczane. Wnioskodawczynie jeszcze przed nabyciem prawa do emerytury była zatrudniona od 2006 r. w (...) jako radca prawny. Jednocześnie od lat dziewięćdziesiątych

wnioskodawczyni pozostaje w zatrudnieniu w Urzędzie Miejskim we W.. Od 1 listopada 2006 r. zatrudniona jest tamże na pełen etat.

W tym stanie Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wskazał, że z dniem 1 stycznia 2011 r. wszedł w życie przepis art. 103a Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.), na mocy którego prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Osobom, które na dzień 1 stycznia 2011 r. pobierały emeryturę i pracowały bez rozwiązania stosunku pracy, ustawodawca pozostawił możliwość łączenia świadczenia z wynagrodzeniem do końca września 2011 r.

Sąd ustalił, że decyzja o przyznaniu T. P. świadczenia emerytalnego wydana została w 30 czerwca 2006 r., a zatem przed dniem wejścia w życie znowelizowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nadto, pobierała ona przyznane jej świadczenie kontynuując jednocześnie zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. w Urzędzie Miejskim we W.. Trafnie więc zauważył organ rentowy, że swoim zachowaniem wnioskodawczyni wyczerpała dyspozycję znowelizowanego art. 103a ustawy emerytalno-rentowej i zasadnie wstrzymał jej wypłatę świadczenia emerytalnego. Z tych względów decyzję organu rentowego z 13 września 2011 r. o wstrzymaniu jej wypłaty świadczenia emerytalnego uznać należało za prawidłową i zgodną z prawem. Sąd zwrócił uwagę, że wstrzymanie wypłaty emerytury nie oznacza całkowitego pozbawienia wnioskodawczyni prawa do jej pobierania. W przypadku przedłożenia w Oddziale ZUS-u świadectwa pracy lub zaświadczenia dokumentującego fakt rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą T. P. będzie mogła ubiegać się o przywrócenie wypłaty tego świadczenia, na co też zwrócił uwagę organ rentowy w sprornej decyzji.

Apelację wywiódła wnioskodawczyni, zaskarżając wyrok w całości. Orzeczeniu zarzuciła naruszenie:

- art. 328 § 2 kpc przez sporządzenie uzasadnienia wyroku nieodpowiadającego wymaganiom, jakie stawia wymieniony przepis, poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wraz z przytoczeniem przepisów, w oparciu o które Sąd uznał, że wnioskodawczyni wyczerpała dyspozycję znowelizowanego przepisu art. 103a ustawy emerytalno-rentowej;
- art. 474 kpc przez jego niezastosowania;
- art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc przez oddalenie odwołania;
- art. 103 w zw. z art. 134 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez błędną ocenę, że organ rentowy zasadnie zawiesił jej wypłatę świadczenia, podczas gdy, w ocenie wnioskodawczyni, nie wystąpiła żadna z ustawowych przesłanek do zwieszenia świadczenia;
- art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Apelująca wniosła o zmianę wyroku i uchylenie zaskarżonej decyzji oraz o nakazanie organowi rentowemu wznowienie wypłaty świadczenia. W uzasadnianiu zarzutów podniosła, że niedopuszczalnym jest w obliczu obowiązującego porządku prawnego odbieranie praw nabytych; takie działanie jest bezprawne. W ocenie wnioskodawczyni, zaskarżona decyzja, utrzymana przez Sąd I instancji, pozbawiła ją nabytego prawa do wcześniejszego świadczenia. Za iluzoryczne skarżąca uznała rozwiązanie nakazujące jej rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, a następnie ponowne przyjęcie się do pracy. Zdaniem ubezpieczonej, ustawa z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (...) sugeruje ubezpieczonym obejście prawa, bowiem możliwe jest de facto zwolnienie się z pracy na jeden dzień przed przyznaniem prawa do emerytury i następnie powrót na poprzednio zajmowane stanowisko u tego samego pracodawcy. Wnioskodawczyni wskazała, że decyzję o kontynuowaniu zatrudnienia podjęła wraz z pracodawcą jeszcze w 2006 r., przed uzyskaniem decyzji ustalającej prawo do emerytury. Dlatego też nie może mieć zastosowania wobec niej norma z art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, wyprowadził trafne wnioski i wydał wyrok zgodny z obowiązującym stanem prawnym. Wbrew zarzutom wnioskodawczyni uzasadnienie wyroku Sądu I instancji odpowiada dyspozycji art. 328 § 2 kpc, bowiem zawiera podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz wyjaśnia podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Spór w sprawie wymagał rozstrzygnięcia, czy organ rentowy zasadnie zawiesił wypłatę świadczenia emerytalnego wnioskodawczyni, z uwagi na kontynuację zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy.

Rozwiązanie uniemożliwiające wypłatę świadczeń emerytalnych bez przerwania działalności zawodowej u dotychczasowego pracodawcy funkcjonowało w polskim systemie emerytalnym w okresie od 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r. Poddane ono zostało kontroli Trybunału Konstytucyjnego, który wyrokiem z 7 lutego 2006 r., sygn. akt SK 45/04 uznał je za zgodne z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. Trybunał stwierdził wówczas, że w przypadku sfery uprawnień zagwarantowanych przez ustawę i wykraczających poza konstytucyjną istotę prawa do minimalnego zabezpieczenia, ustawodawca może - co do zasady - znieść uprawnienia wykraczające poza konstytucyjną istotę prawa do zabezpieczenia społecznego. W każdym przypadku zmiany te powinny jednak być dokonywane przy poszanowaniu pozostałych zasad i norm konstytucyjnych wyznaczających granice swobody prawodawcy wprowadzania zmian do systemu prawnego, a w szczególności zasady ochrony zaufania jednostki do państwa, zasady ochrony praw nabytych oraz wymogu zachowania odpowiedniego *vacatio legis*. W rozpoznawanej sprawie „próżnowanie ustawy” obejmowało zaś odpowiednio długi okres, tj. od wejścia w życie nowelizacji ustawy emerytalno-rentowej od 1 stycznia 2011 r. do końca września 2011 r. Ponadto Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wyjaśniał, że dyrektywa rozwoju ubezpieczeń społecznych nie wyklucza zmian regulacji prawnych przewidzianych we wcześniejszych ustawach, pod warunkiem zachowania istoty tych uprawnień, przy czym nie zawsze te zmiany muszą iść w kierunku korzystnym dla adresatów (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 1995 r. w sprawie K 23/95 oraz z 17 lipca 1996 r. w sprawie K 8/96).

Istota instytucji zawieszania świadczenia sprowadza się do stosunkowo prostej reguły: osoby o nabytym prawie do emerytury/renty nie mogą realizować swych uprawnień przez czas trwania przeszkody przewidzianej w ustawie, nie tracąc prawa do pobierania świadczeń za okresy po ustaniu przeszkody. Przeszkody te związane są z nakładanymi ograniczeniami w zakresie dopuszczalnego kontynuowania zatrudnienia po przejściu na emeryturę/rentę i łączenia dochodów z pracy z długoterminowymi świadczeniami z ubezpieczenia społecznego.

Nowelizacja ustawy o emeryturach i rentach z FUS (wprowadzająca zmianę art. 103 ust. 1 i 2 i dodająca nowy art. 103a) dotyczy w szczególności osób, które w wyniku zmiany przepisów po 8 stycznia 2009 r., skorzystały z możliwości przejścia na emeryturę bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Zmiany oznaczają, że osoba, która na dzień wejścia w życie ustawy pobiera emeryturę i wciąż pracuje na etacie w swoim zakładzie pracy, jeśli nadal będzie chciała kontynuować pobieranie świadczenia, będzie się musiała z tej pracy zwolnić. Nie ma przy tym zastrzeżenia, aby po przejściu na emeryturę osoba taka nie mogła zatrudnić się ponownie w tym samym lub innym zakładzie pracy. W przypadku emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie powołanych przepisów ustawy, wprowadzone zmiany są stosowane począwszy od dnia 1 października 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ciągu 30 dni od wejścia w życie ustawy miał obowiązek poinformować te osoby o zmianie przepisów, zaś zainteresowani powinni byli decyzję podjąć przed dniem 1 października 2011 r.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawczyni uzyskała prawo do emerytury w 2006 r. Przed nabyciem prawa do świadczenia emerytalnego do chwili obecnej wnioskodawczyni pozostaje w stosunku pracy w Urzędzie Miejskim we W.. Wejście w życie przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 257, poz. 1726), zgodnie z którym począwszy od 1 października 2011 r. prawo do emerytury przyznanej przed 1 stycznia 2011 r., ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego

przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, stanowi podstawę prawną do zawieszenia prawa do świadczenia emerytalnego.

W związku z kontynuacją przez wnioskodawczynię zatrudnienia, zaskarżoną decyzją organ rentowy wstrzymał jej wypłatę emerytury. Zawieszenie wypłaty świadczenia nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji. Ustawodawca bowiem nie różnicuje ubezpieczonych według miejsca i rodzaju ich zatrudnienia, a jedynie odnosi się do samego faktu kontynuacji tego zatrudnienia, bez przerwania go w związku z uzyskaniem prawa do emerytury.

Sąd stwierdził, że konstytucyjnie chronione prawo wnioskodawczyni do emerytury nabyte w 2006 r. nie zostało naruszone w wyniku zmiany przepisów. Wnioskodawczyni ma nadal prawo do pobierania emerytury w przypadku rozwiązania stosunku pracy z obecnym pracodawcą. Tym samym stwierdzić należy, że zaskarżona decyzja o wstrzymaniu wypłaty emerytury jest prawidłowa.

Sąd Apelacyjny nie znalazł żadnych podstaw do podważenia prawidłowości i zasadności zaskarżonego wyroku, z tego też względu na mocy art. 385 kpc orzekł o oddaleniu apelacji wnioskodawczyni jako nie zasługującej na uwzględnienie.

KN